

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

Від 19.01.2021

Київ

№ 22

**Про затвердження Узагальнюючої
податкової консультації щодо застосування
окремих положень підпункту 14.1.159 пункту
14.1 статті 14 та пункту 140.2 статті 140
Податкового кодексу України**

Відповідно до пункту 52.6 статті 52 глави 3 розділу II Податкового кодексу України та Порядку надання узагальнюючих податкових консультацій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 27 вересня 2017 року № 811, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 13 жовтня 2017 року за № 1266/31134,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Узагальнюючу податкову консультацію щодо застосування окремих положень підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 та пункту 140.2 статті 140 Податкового кодексу України, що додається.
2. Департаменту податкової політики в установленому порядку забезпечити оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства фінансів України.
3. Податкові консультації застосовувати у частині, що не суперечать цій Узагальнюючій податковій консультації.
4. Голові Державної податкової служби України Любченку О. М. довести цей наказ до відома відповідних підрозділів Державної податкової служби України та територіальних органів Державної податкової служби України.
5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою та покладаю на Голову Державної податкової служби України Любченка О. М.

Міністр

Сергій МАРЧЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України

19 січня 2021 року № 22

**Узагальнююча податкова консультація
щодо застосування окремих положень підпункту 14.1.159 пункту 14.1
статті 14 та пункту 140.2 статті 140 Податкового кодексу України**

Відповідні редакції абзаців підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 та пункту 140.2 статті 140 Податкового кодексу України містять посилання на «фінансові установи та компанії, що займаються виключно лізинговою діяльністю», або «фінансові установи та компанії, що провадять виключно лізингову діяльність».

Питання: Чи потрібно для цілей застосування зазначених положень розглядати поняття «фінансові установи» окремо від поняття «компанії, що займаються/провадять виключно лізингову діяльність».

Відповідь: Так, потрібно.

Законом України від 16 січня 2020 року № 466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» внесено зміни до абзацу одинадцятого підпункту «а» підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України (далі – Кодекс).

Цей підпункт визначає один із критеріїв визнання пов'язаності для юридичних осіб і, починаючи з 23 травня 2020 року, викладений у такій редакції:

«сума всіх кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від однієї юридичної особи (крім банків та міжнародних фінансових організацій, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привілеями та імунитетами, та суб'єктів господарювання, власником істотної участі у розмірі 75 і більше відсотків у яких є такі міжнародні фінансові організації) та/або кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги від інших юридичних осіб, гарантованих однією юридичною особою (крім банків та міжнародних фінансових організацій, які відповідно до міжнародних договорів України наділені привілеями та імунитетами, та суб'єктів господарювання, власником істотної участі у розмірі 75 і більше відсотків у яких є такі міжнародні фінансові організації), стосовно іншої юридичної особи, перевищує суму власного капіталу більше ніж у 3,5 раза (для фінансових установ та компаній, що провадять виключно лізингову діяльність, – більше ніж у 10 разів). При цьому сума таких кредитів (позик), поворотної фінансової допомоги та власного капіталу визначається як середнє арифметичне значення (на початок та кінець

звітний періоду). Положення цього абзацу не поширюються на суму кредитів (позик), залучених під державні гарантії».

У періоді до 23 травня 2020 року в абзаці одинадцятому підпункту «а» підпункту 14.1.159 пункту 14.1 статті 14 Кодексу застосовувалось визначення **«...для фінансових установ та компаній, що провадять виключно лізингову діяльність...»**.

Також з 1 січня 2021 року Законом України від 17 грудня 2020 року № 1117 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо забезпечення збору даних та інформації, необхідних для декларування окремих об'єктів оподаткування» викладено у новій редакції пункт 140.2 статті 140 Кодексу, який визначає особливості застосування різниці щодо оподаткування процентів на користь нерезидентів за борговими зобов'язаннями.

Зокрема, у першому абзаці пункту 140.2 статті 140 Кодексу передбачено:

«Для платника податку, у якого сума боргових зобов'язань, визначених пунктом 140.1 цієї статті, що виникли за операціями з нерезидентами, перевищує суму власного капіталу більше ніж у 3,5 раза, фінансовий результат до оподаткування збільшується на суму перевищення нарахованих у бухгалтерському обліку процентів за кредитами, позиками та іншими борговими зобов'язаннями (крім процентів, що підлягають капіталізації відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності до моменту введення відповідного активу в експлуатацію), що виникли за операціями з нерезидентами, понад 30 відсотків суми розрахованого об'єкта оподаткування податком на прибуток звітного (податкового) періоду, в якому здійснюється нарахування таких процентів, збільшеного на суму фінансових витрат за даними фінансової звітності та суми амортизаційних відрахувань за даними податкової звітності того самого звітного (податкового) періоду».

В свою чергу, останній абзац пункту 140.2 статті 140 Кодексу встановлює, що «**норми цього пункту не застосовуються до фінансових установ та компаній, що займаються виключно лізинговою діяльністю**».

Одночасно зазначаємо, що у період до 1 січня 2021 року у пункті 140.2 статті 140 Кодексу використовувалося визначення **«...для фінансових установ та компаній, що займаються виключно лізинговою діяльністю ...»**.

У всіх наведених вище редакціях положень Кодексу, для всіх періодів їх застосування словосполучення «для фінансових установ та компаній, що займаються виключно лізинговою діяльністю», «для фінансових установ та компаній, що провадять виключно лізингову діяльність» та «до фінансових установ та компаній, що займаються виключно лізинговою діяльністю» слід

розуміти таким чином, що ці словосполучення містять посилання на дві окремі групи суб'єктів, які зазначено нижче:

- фінансові установи;
- компанії, що займаються виключно лізинговою діяльністю.

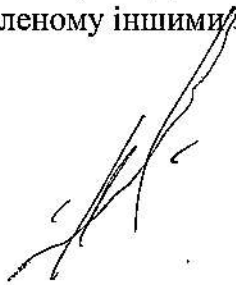
При цьому словосполучення «компанії, що займаються виключно лізинговою діяльністю» є тотожним за змістом із словосполученням «компанії, що провадять виключно лізингову діяльність».

Згідно зі статтею 5 Кодексу поняття, правила та положення, установлені цим Кодексом та законами з питань митної справи, застосовуються виключно для регулювання відносин, передбачених статтею 1 Кодексу.

У разі якщо поняття, терміни, правила та положення інших актів суперечать поняттям, термінам, правилам та положенням Кодексу, для регулювання відносин оподаткування застосовуються поняття, терміни, правила та положення Кодексу.

Інші терміни, що застосовуються у Кодексі і не визначаються ним, використовуються у значенні, встановленому іншими законами.

**В. о. директора Департаменту
податкової політики**

Віктор ОВЧАРЕНКО